

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาโปรแกรมการเตรียมครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของคณะครุศาสตร์ ซึ่งจำเป็นต้องไขข้อเท็จจริงต่าง ๆ มาประกอบการวิจัย เป็นคนว่า ความคิดเห็นของบัณฑิตครุศาสตร์และนิสิตฝึกสอน ที่ได้เลือกเรียนวิชาสังคัมศึกษา เป็นวิชาเอก เป็นข้อมูลที่สำคัญยิ่ง และจำเป็นต้องได้รับความร่วมมืออย่างดีจากบุคคลเหล่านี้ จึงจะทำให้การวิจัยดำเนินไปด้วยดี ดังนั้นผู้วิจัยได้พยายามกระทำทุกวิถีทางอย่างถึงถิ่น เพื่อให้ได้ผลสมความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินงานการค้นคว้าและวิจัย เป็นชั้น ๆ ดังนี้

๑. การศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาจากหลักสูตรระดับปริญญาตรีโครงการ ๔ ปี ของคณะครุศาสตร์ เพื่อทราบพื้นฐานการเตรียมบุคคลออกไปเป็นครูสังคัมศึกษาระดับมัธยม และศึกษางานทางด้านการค้นคว้าและวิจัย เกี่ยวกับการเตรียมครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมที่ได้มีผู้ทำการศึกษาไว้แล้ว ตลอดจนตีพิมพ์หนังสือและวารสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้

๒. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยมี ๒ ประเภท คือ

ก. บัณฑิตครุศาสตร์ ที่เลือกเรียนวิชาสังคัมศึกษาเป็นวิชาเอก ซึ่งสำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ถึง ปี พ.ศ. ๒๕๑๒ และทำหน้าที่สอนวิชาสังคัมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจำนวน ๓๘ คน

ข. นิสิตซึ่งเลือกเรียนวิชาสังคัมศึกษาเป็นวิชาเอก และได้ออกฝึกสอนในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ จำนวน ๓๑ คน

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนน้อย จึงใช้ทั้งหมดไม่มี การสุ่มด้วยพบประชากร เพื่อให้ผลการวิจัยตรงตามความจริงที่สุด

๓. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้น ๑ ชุด สำหรับวัดความคิด เห็นบุคคล ๒ ประเภทคือ

- ก. นักจิตกรรศาสตร์ ซึ่งกำลังทำหน้าที่สอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยม
- ข. นิสิตฝึกสอน ซึ่งเลือกเรียนวิชาสังคมศึกษา เป็นวิชาเอก และออกฝึกสอนแล้วในปี พ.ศ. ๒๕๑๓

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๒ แบบคือ

- ก. แบบเลือกให้ตอบตามน้ำหนักความสำคัญ (rating-scale) เพื่อให้เลือกตอบเรียง ลำดับความสำคัญตามความรู้สึกของผู้อยู่ตอบ
- ข. แบบปลายเปิด (open - end) เพื่อให้ผู้อยู่ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

การสร้างแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถามแบ่งออกได้เป็น ๓ ระยะ คือ

ระยะที่หนึ่ง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวិธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือ ต่อจากนั้นได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยไปขอสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาความคิด เห็นของนักจิตกรรศาสตร์ ที่กลับมาศึกษาต่อระดับปริญญาโท แผนกวิชามัธยมศึกษา สาขาการสอนสังคมศึกษาที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพของวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปในระดับปริญญาตรี รวมทั้งได้ศึกษาโปรแกรมการเตรียมตัวทางด้านวิชาการของครูสังคมศึกษาจากหนังสือเกี่ยวกับการฝึกหัดครูทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ หลักสูตรซึ่งคณะครุศาสตร์ใช้อยู่ในปัจจุบัน และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ เพื่อนำข้อคิดมาเป็นหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถาม

ระยะที่สอง ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากวารสารสหภาพ หนังสือ วิทยานิพนธ์ มาศึกษาและสร้างแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่โครงสร้างขึ้นไปทดสอบเบื้องต้น (Preliminary Test) กับบัณฑิตครูศาสตร์ ๒ ทาน

ระยะที่สาม ผู้วิจัยนำคำตอบจากการทดสอบเบื้องต้นมาวิเคราะห์และปรับปรุงแก้ไขคำถามให้รัดกุมยิ่งขึ้น และให้ตรงตามวัตถุประสงค์ จากนั้นก็นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นแล้วจึงนำไปพิมพ์

แบบสอบถามสำหรับบัณฑิตครูศาสตร์ แบ่งออกเป็น ๔ ภาค คือ

๑. ข้อมูลส่วนตัว
๒. หนวควิชาการศึกษาทั่วไป
๓. หนวควิชาครู
๔. หนวควิชาเฉพาะ (วิชาบังคับสังคมศึกษา)
๕. หนวควิชาเลือกเสรี (ในหนวควิชาสังคมศึกษา)
๖. กิจกรรมเสริมหลักสูตร
๗. การฝึกสอน
๘. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเตรียมครูสังคมศึกษาระดับมัธยมของคณะครุศาสตร์

แบบสอบถามสำหรับนิสิตฝึกสอนแบ่งออกเป็น ๗ ภาค คือ

๑. หนวควิชาการศึกษาทั่วไป
๒. หนวควิชาครู
๓. หนวควิชาเฉพาะ (วิชาบังคับสังคมศึกษา)
๔. หนวควิชาเลือกเสรี (ในหนวควิชาสังคมศึกษา)
๕. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

๖. การฝึกสอน

๗. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเตรียมครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ของคณะครุศาสตร์

๘. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เขียนจดหมาย เพื่อสำรวจที่อยู่หรือสถานที่ทำงานของบัณฑิตครุศาสตร์
พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการทำการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกจ่ายตนเอง และนำส่งโดยทางไปรษณีย์ด้วย
โดยกำหนดวันและเวลา เพื่อมารับแบบสอบถามคืน

ผู้วิจัยศึกษารูปแบบสอบถามโดยส่งจดหมายส่วนตัว และติดตามไปขอรับข้อความ
ร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองถึง ๓ ครั้ง

ข้อมูลที่รวบรวมคืนมาได้ทั้งหมด มีดังนี้

ก. แบบสอบถามที่แจกให้แก่บัณฑิตครุศาสตร์ จำนวน ๓๘ ชุด ได้คืนมา ๓๘
ชุด คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๓

ข. แบบสอบถามที่แจกให้แก่บัณฑิตฝึกสอน จำนวน ๓๑ ชุด ได้คืนมา ๒๖ ชุด
คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๘๗

๙. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ดังนี้

ก. หากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของบัณฑิตครุศาสตร์ และบัณฑิตฝึกสอนโดย
ใช้สูตร * $\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$

* ประคอง วรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๘ หน้า ๓๓ .

การหาค่าเฉลี่ยของความถี่เห็น ได้กำหนดคะแนนแต่ละอันดับดังนี้

มากที่สุด	หรือ	เห็นควยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	๕	คะแนน
มาก	หรือ	เห็นควย	มีค่าเท่ากับ	๔	คะแนน
น้อย	หรือ	ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	๓	คะแนน
ปานกลาง	หรือ	ไม่เห็นควย	มีค่าเท่ากับ	๒	คะแนน
น้อยที่สุด	หรือ	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	๑	คะแนน

สมมติในข้อ ๔ มีคนตอบในข้อ	(มากที่สุด)	a	คน
	(มาก)	b	คน
	(ปานกลาง)	c	คน
	(น้อย)	d	คน
	(น้อยที่สุด)	e	คน

$$\text{จะได้ค่าเฉลี่ยข้อ ๔} = \frac{5a + 4b + 3c + 2d + 1e}{a + b + c + d + e}$$

เมื่อได้ค่าเฉลี่ยแล้วนำมา เทียบอันดับ โดยถือเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๑.๐๐ - ๑.๕๕	ถือว่า	น้อยที่สุด	หรือ	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๑.๕๖ - ๒.๕๕	ถือว่า	น้อย	หรือ	ไม่เห็นควย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๒.๕๖ - ๓.๕๕	ถือว่า	ปานกลาง	หรือ	ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๓.๕๖ - ๔.๕๕	ถือว่า	มาก	หรือ	เห็นควย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	๔.๕๖ - ๕.๐๐	ถือว่า	มากที่สุด	หรือ	เห็นควยอย่างยิ่ง

๖. การนำเสนอข้อมูล

กำหนดข้อมูลในรูปตารางและแบบความเรียง

จากนั้นจึงได้แปลความหมายของค่าสถิติที่ได้จากผลของการวิเคราะห์